

**DECLARAȚIA
CONRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA**

În legătură cu rezultatul alegerilor parlamentare din 30.11.2014, procesul de negociere în vederea formării coaliției de guvernare și stabilirea priorităților guvernamentale, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) declară următoarele:

- 1. Alegerile parlamentare recente au demonstrat foarte clar necesitatea unor schimbări cardinale la nivel de abordări, atitudine și priorități din partea actualei clasei guvernamentale din Republica Moldova.** În acest sens, autoritățile publice locale, alături de comunitățile sale și întreaga societate civilă, sunt în așteptarea unor acțiuni rapide și concrete în toate domeniile ale vieții sociale, pentru ca cetățenii din Republica Moldova să resimtă beneficiile reformelor respective. **Lipsa de voință politică, finalitate și tărăgănarea în implementarea reformelor din domeniul descentralizării, dezvoltării economice, sociale, a justiției, luptei cu corupția etc. – sunt inadmisibile și NU mai pot fi tolerate.**
- 2. Constatăm că la nivel de priorități guvernamentale strategice, practic toate guvernele din Republica Moldova, au comis aceiași greșeală - au desconsiderat și au lăsat fără atenție corespunzătoare domeniul descentralizării, consolidării autonomiei locale și reformei administrației publice (centrale și locale).** În acest domeniu existând restanțe nerealizări și restanțe mari la capitolul reforme implementate. Majoritatea reformelor fiind blocate sau purtând un caracter declarativ, steril și fără relevanță practică.
- 3. Credem că a venit timpul ca întreaga clasă politică și toată societatea să realizeze că nici o reformă din domeniul economiei, justiției, luptei cu corupția, educație, social etc. NU pot avea succes și vor rămâne doar pe hârtie și la nivel de declarații, în condițiile păstrării actualului sistem politic și de administrație publică extrem de centralizat, politizat, clientelar, depășit și inefectiv, dominat de anumite grupuri înguste de interese aflate în afara controlului real din partea societății.**
- 4. Suntem convinși că fără o reformă profundă și corespunzătoare a sistemului de administrație publică (centrală și locală), fără demolarea verticalei puterii, fără o administrație locală puternică și capabilă - fără o descentralizare reală politică, economică și administrativă, Republica Moldova NU are nici o șansă de a se moderniza, europeniza și dezvolta.** Sperăm că experiența Republicii Moldova de circa 25 de reforme fără succes și finalitate, inclusiv blocarea reformelor în mai multe domenii vitale din ultimii ani, demonstrează aceasta suficient de explicit.
- 5. Domeniul descentralizării și democrației locale, alături de cele ale justiției și luptei cu corupția, cu mari restanțe la capitolul implementarea reformelor, este în vizorul Consiliului Europei și altor parteneri de dezvoltare ai Republicii Moldova.** De progresul în acest domeniu depinde scoaterea Republicii Moldova de sub monitorizarea Consiliului Europei și volumul asistenței din partea donatorilor pentru continuarea reformelor.
- 6. Actualmente NU există NICI UN motiv sau teme de a tărăgăna implementarea reformelor în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale, precum și în alte domenii.** Toate direcțiile, obiectivele și acțiunile care urmează a fi întreprinse în domeniul dat de către viitoarea guvernare, fiind prevăzute expres în Strategia Națională de Descentralizare și planul său de acțiuni, capitolele respective din acordul de asociere la UE, agenda de asociere și Planul de acțiuni privind implementarea acordului de asociere, precum și în ultimele Recomandări ale Adunării Parlamentare și Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din 2012 și 2013.
- 7. Una din cauzele importante a progresului redus, blocajelor și restanțelor anterioare din domeniul descentralizării, reprezintă lipsa unei instituții la nivelul Guvernului cu suficientă autoritate și capacitate, responsabilă de coordonare a procesului de descentralizare și reformă a administrației publice.** De aceea, atragem atenție asupra necesității asigurării unui cadru instituțional la nivel de Guvern și Parlament, adecvat importanței și complexității deosebite a procesului de descentralizării. În calitate de prioritate guvernamentală de bază descentralizare și reforma administrației publice locale urmează a fi coordonate cel puțin la nivel de viceprim-ministru.

8. **Chemăm toți factorii decizionali la prudență maximă, responsabilitate și analiză profundă a tuturor consecințelor în problema reformei administrativ-teritoriale.** Este inadmisibil ca astfel de reforme complexe, sensibile și extrem de importante să fie făcute peste noapte și fără a fi discutate în modul corespunzător cu reprezentanții APL și societatea civilă.

9. **Chemăm toate forțele politice din Republica Moldova** la unitate, responsabilitate și cooperare în jurul procesului de descentralizare și consolidare a autonomiei locale care vizează creșterea capacităților și îmbunătățirea vieții la nivel local. Modernizarea și dezvoltarea țării, începe de la comunitățile noastre locale.

10. Considerăm că **acum ca niciodată, întregă societate civilă urmează să-și unifice eforturile** în vederea responsabilizării clasei politice actuale, monitorizării permanente a acțiunilor ei și reacționării prompte la orice semnal de abatere de la angajamentele asumate.

Prin urmare, în conformitate cu cele menționate mai sus, **Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) CERE:**

1. **Recunoașterea și fixarea în acordul privind constituirea alianței de guvernare și viitorul Program de guvernare**, a reformei administrației publice, descentralizării puterii în stat și consolidării autonomiei locale, în calitate de prioritate de bază și fundamentală pentru realizarea altor priorități.
2. Luarea ca bază și **menționarea expresă la elaborare noului Program de guvernare a Acordului de asociere și Planului Național de Implementare a Acordului de Asociere** (aprobat prin HG nr. 808 din 07.10.2014), precum și altor documente naționale și internaționale relevante.
3. **Crearea unui cadru instituțional adecvat la nivel de Guvern și Parlament**, în vederea asigurării implementării corespunzătoare a reformelor din domeniul descentralizării. La nivel de Guvern aceasta ar urma să fie Viceprim ministru fără portofoliu, responsabil de reforma în domeniul descentralizării, dezvoltării regionale, consolidării autonomiei locale și reformei administrației publice. La nivel de Parlament – revitalizarea Comisiei speciale pentru descentralizare și consolidarea autonomiei locale.
4. **Depolitizarea instituției/funcției din cadrul Guvernului responsabile pentru reformele din domeniul descentralizării, consolidării autonomiei locale** prin includerea acestui domeniu în categoria celor care nu pot fi partajate politic. Pentru a elimina orice suspiciuni și neînțelegeri privind apartenența/partajarea politică a acestei instituții, în fruntea ei trebuie să fie numită o persoană neafiliată politic și care beneficiază de autoritate și încredere din partea autorităților publice locale și societății civile. În acest sens, numirea în funcția de conducere a instituției respective trebuie să se facă la propunerea Consiliului de administrare al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM fiind o organizație neafiliată politic, recunoscută pe plan național și internațional, din organele de conducere făcând parte reprezentanții tuturor partidelor parlamentare, iar consiliul CALM întrunește din oficiu și conform statutului - toți primarii de orașe și președinții asociațiilor raionale de primari). A se vedea listă membrii Consiliului CALM <http://calm.md/pageview.php?l=ro&idc=25>.
5. **Includerea pe agenda Parlamentului și adoptarea în regim de urgență** (la una din primele ședințe) a proiectelor de legi restante adoptate în prima lectură și care vizează consolidarea reală a autonomiei locale din Republica Moldova (lista se anexează).
6. **Instituirea unui dialog instituțional efectiv și real** între a autoritățile centrale și CALM, în calitate de reprezentant al APL.

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), declară deschiderea, dorința și disponibilitatea sa de a coopera și se implica constructiv, alături de societatea civilă și de alți actori interesați, în procesul de descentralizare și consolidare a autonomiei locale, precum și în reformele din alte domenii.

În același timp CALM anunță despre determinarea și asumarea responsabilității de a monitoriza în permanență procesul de implementare a reformelor din domeniul descentralizării și de NU tolera sub nici o formă, abandonarea sau tăgăderea lor.

Aprobată la ședința Consiliului de administrare a CALM din data de 18.12.2014

Anexe:

1. Propunerile concrete ale CALM pentru programul viitor de guvernare
2. Lista proiectelor legislative restante adoptate în prima lectură și care necesită a fi adoptate în regim de urgență în lectură finală